

**Jomfruland
nasjonalpark**

Nasjonalparkstyret

Møtedato: 04.06.21

Saksnummer:

Saksbehandler: Morten Johannessen

Dato saksframlegg: 26.05.2021

Sak2021/20: Vannforvaltningsplan for Vestfold og Telemark 2022 - 2027, høring2021/21: Tiltakskort i forbindelse med oljevern

Bakgrunn

På bakgrunn av EUs vanddirektiv fastsetter regjeringen flerårige vannforvaltningsplaner for landet. Regionvise forslag blir fremmet av fylkestingene som er regional vannforvaltningsmyndighet.

Tidligere var Buskerud en del av samme vannregion, men etter ny fylkesinndeling utgjøres vår region av Vestfold og Telemark, med unntak av vassdrag som munner ut i sjøen i andre fylker.

Planen skal revideres og Vestfold og Telemark fylkeskommune har forslag til plan for 2022 – 2027 ute på høring. Uttalefristen er 31.05.21. Nasjonalparken har fått utsettelse til i etterkant av styremøtet.

Planforslaget er vedlagt saken.

Planen omhandler for det meste vannforekomstene på samlenivå, enten vannregionen sett under ett eller ut fra kategorier (vassdrag, fjorder, kystvann med mer).

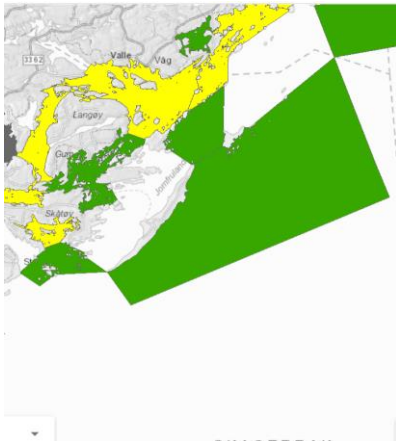
Hvis en ønsker opplysninger om de enkelte vannforekomstene, er det å finne på <https://www.vann-nett.no/portal/>.

I Vann-nett er nasjonalparkområdet vist slik når det gjelder biologiske kvalitetselementer:

Plantep plankton

Makroalger (tang og tare)

Bunnfauna

Grønn farge betyr god, naturlig tilstand. Beste tilstandsklasse er svært god, naturlig tilstand. Det er ikke vist i Oslofjordområdet sør til Agder.

Det er grunn til å merke seg at tilstanden til fisk og skalldyr ikke er en del av tilstandsvurderingen i vannforvaltningssammenheng. Videre er ikke nasjonalparkens areal heldekket med tilstandsvurderinger. Forklaringen er at kystvannet er delt inn i delområder og tilstanden er vist for delområder der det er gjort undersøkelser som er rapportert til Vannnett.

Forvalters vurdering

Arbeidet med vannforvaltning i Vestfold og Telemark har fokus på vassdragene med hensyn til overgjødning og virkninger av vannkraftanlegg. På overgjødningsområdet er jordbruk og kommunalt avløp sentralt. Vestfold har vesentlig større jordbruksarealer enn Telemark, med flere vassdrag som er sterkt preget. Omfanget av problemstillinger knyttet til vannkraft er klart størst i Telemark. Foreløpig har kystvannet begrenset fokus i vannforvaltningsarbeidet.

Redusert tilførsel av gjødselstoffer og slam fra vassdragene til fjordene og kystvannet kommer imidlertid nasjonalparken til gode, ved at de samlede tilførslene blir redusert og at tilstanden forhåpentligvis kan holdes på god, naturlig tilstand i årene framover. Imidlertid er sammenhengene i kystvannet og i kyststrømmen betydelig mer sammensatt enn i vassdragene, da det er tilførsler fra de store elvene lenger øst i Oslofjordområdet, og ikke minst fra Østersjøen og Vestjyllandstrømmen via kyststrømmen gjennom Skagerrak. Tungt, næringsrikt vann fra Nord-Atlanteren kommer inn gjennom Norskerenna og går i perioder inn i dyplagene i fjordene. I noen tilfeller kan det også komme opp i øvre vannlag. Forholdene i kystvannet er derfor mer dynamiske og omskiftelige enn i vassdragene. Kompleksiteten med sammenhenger med tilførsler fra hele Oslofjordområdet og fra andre land gjennom Skagerrak er nok noe av grunnen til at planene har sin begrensning forvaltningsmessig.

Tilstanden for fisk og skalldyr er holdt utenfor klassifiseringen og vannforvaltningsarbeidet, antakelig fordi det blir ansett å være et fiskeriforvaltningsanliggende. Samtidig merkes det mest av folk og er det de er mest opptatt av. Det bør derfor jobbes med å utvikle et klassifiseringssystem og tiltaksplaner for fisk og skalldyr fram mot neste planrevisjon.

Det har i mange tiår blitt drevet overvåking av blant annet gjødselstoffer, plankton og tang og tare langs kysten. Det er imidlertid få, faste målesteder i nasjonalparkområdet og overvåkingsprogrammet bør utvides slik at det blir bedre dekning.

Når det gjelder miljøgifter, er ikke det vist i Vann-nett for kystvannet, selv om vi vet at for eksempel dioksiner ble ført forbi Jomfruland langt sørover kysten da magnesiumfabrikken på Herøya var i drift i perioden ca. 1960 – 1990. Bedre status for miljøgifter er ønskelig, selv om noen undersøkelser tilsier lavt, akseptabelt nivå.

Innstilling

Styret ser at redusert tilførsel av gjødselstoffer og slam fra vassdragene til fjordene og kystvannet kommer nasjonalparken til gode, og støtter planforslaget.

Styret ser også at forholdene i kystvannet er mer dynamiske og omskiftelige enn i vassdragene. Kompleksiteten med sammenhenger med tilførsler fra hele Oslofjordområdet og fra andre land gjennom Skagerrak gjør at planen har sin begrensning forvaltningsmessig.

Fisk og skalldyr i sjø er holdt utenfor vannforvaltningsarbeidet, men er det som merkes mest av folk og som de er opptatt av. Styret oppfordrer til at det jobbes med å utvikle et klassifiseringssystem og tiltaksplaner for fisk og skalldyr fram mot neste planrevisjon.

Det er få, faste målesteder for gjødselstoffer, plankton og tang og tare i nasjonalparkområdet. Overvåkingsprogrammet bør utvides slik at det blir bedre dekning.

Det er ønskelig med et bedre overvåkingsopplegg for miljøgifter i nasjonalparkområdet, selv om noen undersøkelser tilsier lavt, akseptabelt nivå.

Vedtak

Styret ser at redusert tilførsel av gjødselstoffer og slam fra vassdragene til fjordene og kystvannet kommer nasjonalparken til gode, og støtter planforslaget.

Styret ser også at forholdene i kystvannet er mer dynamiske og omskiftelige enn i vassdragene. Kompleksiteten med sammenhenger med tilførsler fra hele Oslofjordområdet og fra andre land gjennom Skagerrak gjør at planen har sin begrensning forvaltningsmessig.

Fisk og skalldyr i sjø er holdt utenfor vannforvaltningsarbeidet, men er det som merkes mest av folk og som de er opptatt av. Styret oppfordrer til at det jobbes med å utvikle et klassifiseringssystem og tiltaksplaner for fisk og skalldyr fram mot neste planrevisjon.

Det er få, faste målesteder for gjødselstoffer, plankton og tang og tare i nasjonalparkområdet. Overvåkingsprogrammet bør utvides slik at det blir bedre dekning.

Det er ønskelig med et bedre overvåkingsopplegg for miljøgifter i nasjonalparkområdet, selv om noen undersøkelser tilsier lavt, akseptabelt nivå.

Vedlegg

Forslag til vannforvaltningsplan

Utskrift til

Vestfold og Telemark fylkeskommune